

ПРАВИЛНИК

О НОРМИ ЧАСОВА НЕПОСРЕДНОГ РАДА СА УЧЕНИЦИМА НАСТАВНИКА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ВАСПИТАЧА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 2/92 и 2/2000)

Члан 1

Овим правилником утврђује се норма часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи, оквиру 40-часовне радне недеље.

Члан 2

Рад наставника распоређује се на:

1. извођење обавезне наставе;
2. обављање поправног, разредног и других испита;
3. непосредни рад са ученицима у изборној настави и другим облицима образовно-васпитног рада;
4. припремање и планирање наставе; и
5. остале послове.

Члан 3

Наставник има 24 часа недељно непосредног рада са ученицима.

Наставник разредне наставе има до 20 часова обавезне наставе недељно, сагласно наставном плану и програму.

Наставник предметне наставе има 20 часова, а наставник предмета језика и књижевности и математике има 18 часова обавезне наставе недељно.

Наставник страног језика као изборног предмета, у III и IV разреду има 20, а у осталим разредима 18 часова наставе недељно.

Наставник који наставу изводи индивидуално са ученицима има 22 часа обавезне наставе недељно.

Члан 4

Наставнику предметне наставе може се одредити највише 26 часова обавезне наставе недељно у току једне школске године, уколико се конкурсом не може обезбедити наставник који испуњава прописане услове.

Члан 5

У оквиру непосредног рада са ученицима од 24 часа недељно поред обавезне наставе, наставник има и следеће обавезе:

1. час одељенског старешине и одељенске заједнице:
 - од II до IV разреда са једним часом недељно, односно 36 часова годишње;
 - од V до VII разреда у сваком одељењу по два часа недељно, односно 72 часа годишње;
 - у VIII разреду два часа недељно, односно 68 часова годишње.
2. изборну наставу у VII разреду са 40 часова, а у VIII разреду са 60 часова годишње;
3. хор од II до IV разреда са 111 часова, а од V до VIII разреда са 136 часова годишње;
4. оркестар са три часа недељно, односно са 114 часова годишње;
5. додатни образовно-васпитни рад са ученицима од IV до VII разреда са једним часом недељно, односно 36 часова годишње, а за ученике VIII разреда са једним часом недељно, односно 34 часова годишње;
6. спортске активности са ученицима од IV до VII разреда са једним часом недељно, односно 36 часова годишње, а за ученике VIII разреда са једним часом недељно, односно 34 часова годишње;
7. друштвено-користан рад са ученицима од II до VIII разреда са 1 до 3 дана, односно 5 до 15 часова годишње у складу са могућностима ученика и потребама друштвене средине;
8. друштвене и слободне активности са групом ученика са 1 часом недељно;
9. припрема ученика за учествовање у верификованим такмичењима са 1 до 3 дана;
10. културне и друге активности у складу са потребама ученика и друштвене средине са 1 до 3 дана;
11. екскурзија у трајању од 1 до 3 дана годишње, сагласно наставном плану и програму;
12. допунска настава са ученицима од II до VIII разреда са једним часом недељно за ученике који заостају у савлађивању наставног програма;
13. корективно-педагошки рад са по једним до два часа недељно за ученике са мањим сметњама у физичком и психичком развоју, зависно од потреба ученика;
14. припремна настава пре почетка испитног рока за ученике од V до VIII разреда упућене на поправни испит, најмање 5 дана са по 2 часа дневно за сваки предмет.

Члан 6

Наставници обављају поправне, разредне и друге испите у време и на начин утврђен општим актом школе, а у складу са школским календаром.

Члан 7

Остали послови наставника у 40-часовној радној недељи распоређују се, у складу са законом, годишњим програмом рада школе, и обухватају:

1. вођење школске евиденције и издавање јавних исправа;
2. рад у стручним органима школе;
3. руковођење стручним активом, лабораторијом, кабинетом, или школском радионицом;
4. стручно усавршавање;
5. менторски рад;
6. рад са родитељима;
7. дежурство у школи; и
8. ангажовање у реализацији спортских, рекреативних и културних активности ученика;
9. друге послове утврђене годишњим програмом рада школе.

Члан 8

Наставник, стручни сарадник и васпитач приправник, има 2 часа мање недељно од 24, односно 30 часова непосредног рада са ученицима с циљем успешнијег савлађивања приправничког стажа.

Наставник, стручни сарадник и васпитач-ментор приправник има 1 час мање недељно од 24, односно 30 часова непосредног рада са ученицима с циљем пружања помоћи приправнику.

Члан 9

Наставник може имати и већи број од 24, односно 26 часова наставе недељно, утврђени у чл. 3 и 4 овог правилника. Ако наставник има већи број од прописаних часова обавезне наставе, неће обављати друге послове из члана 5 овог правилника, тако да му укупан број часова не прелази 40 часова рада недељно.

Члан 10

За припремање и планирање обавезне наставе и непосредног рада у изборној настави утврђује се за наставника предметне наставе 10 часова, а за наставника предмета језика и књижевности и математике 12 часова недељно.

Годишњим програмом рада школе утврђује се структура радног времена наставника, тако да часови непосредног рада са ученицима, из чл. 3 и 5 овог правилника, износе 24 часа, припрема и планирање наставе 10, односно 12 часова.

Члан 11

У оквиру недељног пуног радног времена стручни сарадник и васпитач има 30 часова непосредног рада са ученицима, родитељима ученика, наставницима и другим стручним сарадницима школе, на остваривању програма рада и 10 часова недељно за припрему и планирање тих послова.

Члан 12

Рад стручних сарадника у оквиру 30 часова недељно обухвата:

1. праћење и проучавање развоја и напредовања ученика у учењу и владању;
2. саветодавни рад са ученицима;
3. професионалну оријентацију;
4. васпитно-образовни и корективни рад са ученицима који имају тешкоће у развоју;
5. учешће у планирању и програмирању образовно-васпитног рада наставника школе;
6. педагошко-инструментални рад и сарадња са наставницима и другим стручним сарадницима на унапређењу образовно-наставног рада;
7. сарадњу и саветодавни рад са родитељима;
8. учешће у стручним органима школе;
9. сарадњу са стручним институцијама и друштвеном средином; и
10. друге послове сагласно статуту школе.

Члан 13

Рад васпитача у целодневном и продужном боравку у основној школи и васпитача у дому ученика у оквиру 30 часова недељно, обухвата:

1. васпитање и чување ученика;
2. предузимање превентивних мера ради очувања здравља ученика;
3. помагање у учењу и раду;
4. подстицање ученика на самосталан рад и стицање радних навика;
5. подстицање такмичарског духа и бољих резултата у раду;
6. програмирање и реализовање активности ученика у слободном времену: радно-техничких, производних, хуманитарних, спортских, културно-уметничких, забавних и других активности.

Члан 14

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Просветном гласнику".

***Самостални члан Правилника о изменама и допунама
Правилника о норми часова непосредног рада са ученицима
наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи
(“Сл. гласник РС - Просветни гласник”, бр. 2/2000)***

Члан 3

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Просветном гласнику".

UTVRĐIVANJE NORME ODNOSNO BROJA ČASOVA KOJE IZVODI NASTAVNIK INDIVIDUALNE NASTAVE U OSNOVNOJ MUZIČKOJ ŠKOLI

**Pravilnik o normi časova neposrednog rada sa učenicima nastavnika, stručnih saradnika i
vaspitača u osnovnoj školi**

čl. 3 i 9

Normu, odnosno broj časova koje izvodi nastavnik individualne nastave u osnovnoj muzičkoj školi utvrđuje prema odredbama zakona i podzakonskih akata, direktor škole u okviru svoje dužnosti da planira i organizuje ostvarivanje programa obrazovanja i vaspitanja i svih aktivnosti škole, kao i odgovornosti za zakonitost rada i uspešno obavljanje delatnosti ustanove

"Članom 59. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Sl. glasnik RS", br. 55/2013), između ostalog, propisano je da čas po pravilu traje 45 minuta. Izuzetno, čas može da traje duže ili kraće u skladu sa nastavnim planom i programom.

Pravilnikom o nastavnom planu i programu osnovnog muzičkog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 5/2010) propisano je trajanje časa u različitim ciklusima kao i po predmetima u trajanju od 30 i 45 minuta.

Članom 3. Pravilnika o normi časova neposrednog rada sa učenicima nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača u osnovnoj školi ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 2/92 i 2/2000) propisano je da nastavnik koji nastavu izvodi individualno sa učenicima u 40 časovnoj radnoj nedelji ima 22 časa obavezne nastave, a članom 9. da može imati i veći broj od 24, odnosno 26 časova nastave nedeljno.

Finansiranje zaposlenih prema broju odeljenja i učenika za svaku školsku godinu vrši se u skladu sa Pravilnikom o merilima za utvrđivanje cene usluga u osnovnoj školi ("Sl. glasnik RS", br. 42/93 i 37/2009 - odluka US).

Istovremeno ukazujemo da je članom 62. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 52/2011 i 55/2013), između ostalog, propisano da direktor škole planira i organizuje ostvarivanje programa obrazovanja i vaspitanja i svih aktivnosti škole, kao i da je odgovoran za zakonitost rada i uspešno obavljanje delatnosti ustanove."

(Mišljenje Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, br. 610-00-988/2013-02 od 15.1.2014. godine)

UPUTSTVO OSNOVNIM ŠKOLAMA O REALIZACIJI SLOBODNIH NASTAVNIH AKTIVNOSTI

Pravilnik o normi časova neposrednog rada sa učenicima nastavnika, stručnih
saradnika i vaspitača u osnovnoj školi

član 3

Slobodne nastavne aktivnosti realizuju se po programu koji priprema škola ili po programima koji su prethodno doneti kao izborni, a izuzetno, ukoliko nije moguće izvršiti organizaciju na način na koji je upućeno, škola može, isključivo u slučaju kada je iscrpela svoje kadrovske mogućnosti, da za potrebe realizacije slobodnih nastavnih aktivnosti angažuje drugo odgovarajuće lice, u skladu sa zakonom

"Izmene i dopune pravilnika kojim se reguliše norma časova neposrednog rada nastavnika sa učenicima precizno će urediti i pitanja utvrđivanja norme nastavnika u okviru četrdesetočasovne radne nedelje koja su proistekla iz novih planova i programa nastave i učenja osnovnog obrazovanja i vaspitanja.

Do donošenja odgovarajućih izmena i dopuna, škole će, prilikom utvrđivanja norme časova neposrednog rada sa učenicima postupati na sledeći način:

Časovi **slobodnih nastavnih aktivnosti** računaju se u okviru norme neposrednog rada sa učenicima, odnosno do 20 časova norme neposrednog rada nastavnicima koji su u prethodnom periodu ostali bez dela norme sa kojom su zasnovali radni odnos, odnosno do 24 časa norme neposrednog rada nastavnicima koji imaju punu normu.

S obzirom na to da se očekuje povećana potreba za angažovanjem nastavnika zbog realizacije časova slobodnih nastavnih aktivnosti, potrebno je da škole prilikom organizovanja obrazovno-vaspitačkog rada i podele časova vode računa o raspoloživom kadru na nivou ustanove, a imajući u vidu *Uputstvo o ostvarivanju slobodnih nastavnih aktivnosti*.

Uputstvom o ostvarivanju slobodnih nastavnih aktivnosti, koje je sastavni deo propisanih planova i programa nastave i učenja, između ostalog, utvrđeno je da se slobodne nastavne aktivnosti realizuju **po programu koji priprema škola** ili po programima koji su prethodno doneti kao izborni.

Mogućnost da škola samostalno razvije i realizuje program u okviru slobodnih nastavnih aktivnosti, prilika je da škola učenicima ponudi i druge programe iz oblasti prirodnih ili društvenih nauka, umetnosti i kulture, tehnike, kao i drugih oblasti u skladu sa interesovanjima učenika, prostornim i ljudskim resursima, što je takođe utvrđeno Uputstvom.

Izuzetno, ukoliko nije moguće izvršiti organizaciju na način na koji je upućeno u ovom dopisu, škola može, isključivo u slučaju kada je iscrpela svoje kadrovske mogućnosti, da za potrebe realizacije slobodnih nastavnih aktivnosti angažuje drugo odgovarajuće lice, u skladu sa zakonom.

Časovi hora i orkestrara u osnovnoj školi mogu se ostvarivati u dva statusa i to kao slobodne nastavne aktivnosti i kao vannastavne/slobodne aktivnosti.

Kada se časovi **Hora i orkestrara** ostvaruju u statusu slobodnih nastavnih aktivnosti, računaju se na isti način kao i časovi drugih slobodnih nastavnih aktivnosti i to do 20 časova norme neposrednog rada nastavnicima koji su u prethodnom periodu ostali bez dela norme sa kojom su zasnovali radni odnos, odnosno do 24 časa norme neposrednog rada nastavnicima koji imaju punu normu.

Hor u statusu vannastavne/slobodne aktivnosti, odnosno u statusu sekcije može da bude organizovan kao hor razreda prvog ciklusa, hor razreda drugog ciklusa, hor na nivou škole, od prvog do osmog razreda, ili razredni hor.

Orkestar u statusu vannastavne/slobodne aktivnosti, odnosno u statusu sekcije, može da se organizuje u zavisnosti od uslova škole. Orkestar može da se formira sa najmanje 10 izvođača.

Časovi **Hora** u statusu vannastavne/slobodne aktivnosti, odnosno u statusu sekcije računaju se sa tri časa nedeljno u okviru 20 časova norme neposrednog rada nastavnicima.

Kada **Orkestar** postoji u školi, u statusu vannastavne/slobodne aktivnosti, odnosno u statusu sekcije, časovi **Orkestra** računaju se sa tri časa nedeljno u okviru 20 časova norme neposrednog rada nastavnicima.

Škole treba da imaju u vidu da je reč o nedeljnoj normi nastavnika, a ne o nedeljnom fondu časova **Hora/Orkestra** koje učenik ima. Ističemo da je propisanim planom utvrđen nedeljni, odnosno godišnji fond časova za navedene vannastavne/slobodne aktivnosti.

Obavezne fizičke aktivnosti (OFA) ostvaruju se u okviru obaveznog predmeta Fizičko i zdravstveno vaspitanje u petom i šestom razredu, u skladu sa propisanim planom i programom nastave i učenja. U tom smislu, časovi Obaveznih fizičkih aktivnosti računaju se i to, do 20 časova norme neposrednog rada nastavnicima koji su u prethodnom periodu ostali bez dela norme sa kojom su zasnovali radni odnos, odnosno do 24 časa norme neposrednog rada nastavnicima koji imaju punu normu.

Ističemo, da je važno da se sve aktivnosti u školi, a naročito vannastavne, ostvaruju u skladu sa preporukama nadležnih institucija i organa u okolnostima složene epidemiološke situacije, a u cilju zaštite zdravlja i bezbednosti učenika i zaposlenih."

(Uputstvo Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, br. 610-00-00833/2020-07 od 28.8.2020. godine)